

Budget 2016-19 B&U

Materiale vedrørende budget 2016-19 med henblik på møde i Børne- og Ungdomsudvalget den 26-05-2015

Oplæg til budget 2016-19 – tilvejebringelse af økonomisk råderum, drift og anlæg og Mål & Midler

Budget 2016-19
Børne og Ungdomsudvalget

Indhold

Indledning **2**
Tilvejebringelse af økonomisk råderum **3**
Forslag til driftsønsker **5**
Anlæg **9**
Anlæg i Dagtilbud **10**
Forslag til NYE anlægsinvesteringer 2016-19 (Dagtilbud) 10
Anlægsbudget 2015-18 (Dagtilbud) **11**
Anlæg Skole **12**
Anlægsbudget 2015-18 (Skole) 12
Udmøntning af "Pulje skoler (helhedsplaner)" og øvrige anlæg 13
Anlæg Tandplejen **15**
Demografiudvikling på udvalgte områder **16**
Dagtilbud 16
Skoler 18
Mål og midler **19**
Dagtilbud **20**
Skole og klub **27**
Ungdomsskole **37**
Familieområdet **42**
Overførselsområdet **50**
Tandplejen **53**

Indledning

På udvalgsmødet den 26-05-2014 bedes udvalget drøfte og godkende nedenstående forslag til budget 2016-19 med henblik på, at det sendes i høring. Efter høringen vil materialet blive tilpasset og endeligt godkendt på udvalgsmødet den 16-06-2014 og sendt videre til behandling på Byrådets budgetkonference i august.

Siden BUU sidst behandlede materialet på mødet 28-04 er der tilføjet blandt andet et ønske om positiv demografi regulering på skoleområdet.

På udvalgsmødet 26-05 bedes udvalget drøfte og godkende nedenstående forslag til budget 2016-19 med henblik på at sende det samlede materiale i høring i perioden fra 27-05 til 08-06 kl.10.

Tilvejebringelse af økonomisk råderum

Økonomi- og erhvervsudvalget besluttede 18. februar 2015, at der indregnes en rammebesparelse på 1,5 procent af serviceudgifterne i de økonomiske rammer. Den ene halvdel af rammebesparelsen, 0,75 procent, kan anvendes til at skabe et økonomisk råderum for udvalgene. Den anden halvdel af rammebesparelsen skaber et økonomisk råderum for Byrådet.

Børne- og Ungdomsudvalgets skal således i alt finde rammebesparelser på 23,8 mio. kr.
Børne- og Ungdomsudvalget har besluttet, at 14,4 mio.kr. findes på centrale konti .
Det betyder, at de resterende 9,4 mio. kr. svarende til 0,75 procent af de decentrale rammer findes decentralt som en rammebesparelse. Dette skal ses i lyset af målet i den dobbelte ambition om effektiviseringer på 1 procent årligt.
Halvdelen af besparelsen 11,9 mio. kr. af den centrale rammebesparelse anvendes til Byrådets samlede prioritering. De resterende 11,9 mio. kr. anvendes til Børne- og Ungdomsudvalgets prioritering.

Centrale rammereduktioner:

Emne	Politikområde	Beløb (mio. kr.)	Bemærkninger
Faldende udgifter til mellemkommunal refusion	Skoler	2,0	Færre elever i specialtilbud i andre kommuner (Ca. 7 elever færre på Krabbeshus og Nørskovlund)
Fald i søgning til klub og SFO-klub		1,5	Der er konstateret et fald i antallet af medlemmer i klubberne og SFO-klubberne på ca. 10 procent fra 1. januar 2014 til 1. januar 2015.
Pulje til afledt drift		1,0	Andel af pulje afsat til driftsudgifter i forbindelse med udbygning af flere m^2 på skolerne.
Forældrebetaling SFO og SFO-Klub		3,8	I forbindelse med reduktionen af åbningstiden pga. skolereformen blev forældrebetalingen reduceret i højere grad end åbningstiden. Forældrebetaling øges svarende til 162 kr. om måneden for en heldagsplads i SFO og 32 kr. om måneden for en SFO-klubplads.
Musicaltalentskolen	Ungdomsskoler	1,2	I de lige år er der afsat 600.000 kr., og i de ulige år er der afsat 1.800.000 kr., idet der opsættes forestilling. Skolen er oprettet i 2011 og tilbyder talentundervisning til 30 elever fra 14 til 20 år.
Rammeregulering Familieområdet	Familieområdet	1,5	I forbindelse med regnskab 2014 og budgetopfølgningen 2015 for 31-03-2015 er det konstateret, at der fortsat er fald i udgifter til anbringelser.
Huslejeudgifter	Dagtilbud	1,0	I forbindelse med etablering af Bulderby og overflytning af børn fra Søstjernen og Vuggestuen Villavej og i forbindelse med etablering af Løgstrup Børnehus og overflytning af børn fra den oprindelige institution er der færre huslejeudgifter til Boligselskabet Sct. Jørgen og Løgstruphallen.
Etablering af vuggestuer		1,5	Der er på driftsbudgettet afsat 1.500.000 mio. kr. til etablering af vuggestuer.
Arbejdsskadeforsikringer	Alle områder	0,9	Der er et samlet set overskud på kontoen til arbejdsskadeforsikringer.
Sum		**14,4**	

Samlet overblik over rammereduktioner

Politikområde (mio. kr.)	**Beløb Objektiv forde-ling**	**Beløb Decentralt**	**Beløb Centralt**	**Total**
Skoler	13,396	5,5	8,8	14,3
Ungdomsskoler	0,231	0,1	1,2	1,3
Dagtilbud	6,212	3,0	2,8	5,8
Tandplejen	0,474	0,3	0,0	0,3
Familieområdet	3,457	0,5	1,6	2,1
I alt	**23.770**	**9,4**	**14,4**	**23,8**

Forslag til driftsønsker

Der er samlet set 11,9 mio. kr. til Børne- og Ungdomsudvalgets egen prioritering.

Tabel 1 Inden for B&U's ramme og inden for politikområder

SKOLER **Driftsønske** (mio. kr.)	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**Bemærkninger**
Styrkelse af IT-pædagogik	0,25	0,25	0,25	0,25	Styrkelse af didaktikken i forhold til anvendelse af IT i læring og anvendelsen af digitale læremidler med udgangspunkt i de centrale digitale platforme, herunder valg og implementering af ny samarbejds- og læringsplatform (erstatning og udbygning af nuværende Skoleintra), med start august 2016. Alle lærere i Viborg kommune vil i skoleåret 2016/17 få adgang til en fælles samarbejds- og læringsplatform. I den forbindelse vil det være afgørende at få udbygget de fælles digitale læremidler skolerne har adgang til, bl.a. af hensyn til videndeling og lettere mobilitet skolerne imellem.
Opnormering af SSP	0,75	0,75	0,75	0,75	Radikalisering og færdsel på nettet samt samarbejde med ungdomsuddannelserne. Det undersøges, om ungdomsuddannelserne Her udover kan være medfinansierende med en halv stilling.

FAMILIE **Driftsønske** (mio. kr.)	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**Bemærkninger**
Familieiværksætterne	1,00	1,00	1,00	1,00	Familieiværksætterne har været i gang i Viborg Kommune siden 2013 som et pilotprojekt, og formålet er blandt andet: - At give nye forældre de bedste forudsætninger for at lykkes som forældre - At sikre, at alle børn uanset økonomisk og socialkulturel baggrund får mulighed for at vokse op i trivsel og tryghed - At forebygge og sikre, at de nye familier tager aktivt og kompetent ansvar for at give børnene de bedst mulige vækst og udviklingsvilkår - At fædrene i højere grad involveres og får forståelse for, at forældreskabet er et ligeværdigt ansvar mellem far og mor Familieiværksætterne er en vigtig del af satsning på 0-3 års området og den forebyggende indsats. Erfaringer fra pilotprojektet peger netop også i retning af, at forløbet medfører øget bevidsthed hos familierne om rollen som forældre, herunder det fælles ansvar hos både far og mor. Familieiværksætterne består af i alt 16 kursusgange med hvert sit tema og undervisningen varetages af sundhedsplejersker, jordemødre, repræsentanter fra Dagbehandling, PPR, tandplejen og dagtilbud. Derudover har repræsentanter fra banker og advokater undervist om økonomiske og juridiske forhold. Der henvises i øvrigt til BUU sag nr.5 den 27-01-2015.
TUBA	0,40	0,40	0,40	0,40	TUBA er et tilbud til unge fra 14 til 35 år, der er vokset op i familier med alkoholproblemer. Beløbet svarer til 25 procent af de samlede udgifter, hvoraf J&V finansierer de resterende 75 procent (vedtaget i Byrådet 10-10-2013 sag nr.1 andenbehandling af budgettet for en 2-årig periode.)
I alt	**2,40**	**2,40**	**2,40**	**2,40**	

Tabel 2 Inden for B&U's ramme på tværs af politikområder

Driftsønske (mio. kr.)	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**Bemærkninger**
Styrkelse af inkluderende indsats	7,10	7,10	7,10	7,10	Styrkelsen skal ske i overgange imellem dagtilbud og skole, ligesom der kan satses på flere personaleressourcer i indskolingen i form af undervisningsassistenter, pædagoger og lærere.
Velfærdsteknologi	0,50	0,50	0,50	0,50	En funktion til at understøtte brugen af velfærdsteknologi i samarbejde med de øvrige kommunale områder.
Forhøjelse af 0,25 % til 0,35 %	1,50	1,50	1,50	1,50	Midlerne anvendes primært på indsatsen -½ år til 3 år, idet forskningen har vist, at indsatsen i de tidlige år har meget stor virkning.
Familieorienteret alkoholbehandling	0,40	0,40	0,40	0,40	Familieorienteret alkoholbehandling er fremsat som forslag fra Socialområdet og Børn & Unge-området. Familieorienteret alkoholbehandling inddrager den alkoholafhængiges familie i behandlingen. Det øger effekten af den alkoholafhængiges behandling og forbedrer familiens samlede situation. Indsatsen tilbydes i samarbejde mellem Familieafdelingen og Rusmiddelcentret og skal finansieres af begge parter. Tilbuddet er ikke lovpligtigt. Der er derfor behov for midler til finansiering af indsatsen fra 1. januar 2016.
I alt tabel 2	9,50	9,50	9,50	9,50	
I alt tabel 1 og 2	**11,90**	**11,90**	**11,90**	**11,90**	

Tabel 3 Uden for rammen på tværs af forvaltninger til Byrådets prioritering

Driftsønske (mio. kr.)	2016	2017	2018	2019	Bemærkninger
Game Street Projekt	0,40	0,40	0,40	0,40	GAME og Viborg Kommune har indledt drøftelser om et muligt Street-center i Viborg. Et center/hus er et sted, hvor (primært) unge kan dyrke gadeidrætten i formelle rammer. Den grundlæggende tanke bag huset er at skabe et tilgængeligt og fleksibelt tilbud til alle, som vil dyrke den selvorganiserede idræt. Huset vil have døgnåbent og medlemspriserne så lave, at alle har mulighed for at være med. I dagtimerne lægger huset asfalt til en række forskellige projekter, lige fra sundhed for skoleelever til udviklingsarbejde med psykosocialt udsatte børn. Der findes i dag et lignende hus i København og et andet er på vej i Esbjerg. Et center har et anlægsbudget op til 22 mio. kr., hvor den kommunale andel er på max. 9 mio. kr. Der kan forventes en 10-årig driftsaftale med kommunale udgifter på 1½ - 2. mio. kr. årligt. Såfremt Game Street projektet gennemføres kunne det overvejs at flytte Sted1, der i dag er placeret i et lejemål, kunne placeres i sammenhæng med Game Street. Dette ville medføre en anlægsudgift, som over en 8-10 årig periode kunne finansieres af nuværende lejeudgift.
Positiv demografiregulering på skoleområdet	1,18	4,30	4,41	4,09	På baggrund af stigende elevtal er der ønske om en positiv demografiregulering.
Merudgifter til fripladser og søskendetilskud som følge af flere tilmeldte til madordning	1,90	1,90	1,90	1,90	I langt flere institutioner end forventet har forældrene valgt madordninger.
Flygtninge	22,5	22,5	22,5	22,5	Der henvises til Økonomiudvalgets behandling af sagen vedr. forøgede udgifter til skole og dagtilbud i forbindelse med modtagelse af flygtninge.

Anlæg

I det nuværende budget 2015-18 er der afsat følgende til anlæg på Børne- og Ungdomsudvalgets område:

Politikområde (1.000 kr.)	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Dagtilbud	34.729	51.976	10.999	17.499
Skoler	47.910	87.241	68.448	134.844
Tandplejen	9.000	10.000		
I alt B&U	**93.654**	**151.233**	**81.464**	**154.361**

Anlæg i Dagtilbud

Efterfølgende præsenteres forslag til NYE anlægsprojekter på dagtilbudsområdet sammenholdt med det vedtagne budget for 2015-18. Udvalget har drøftet anlægsønsker på Dagtilbud på møderne 03-03, 24-03 og 28-04. Mødet 28-04 gav ikke anledning til ændringer i forslagene.

Forslag til NYE anlægsinvesteringer 2016-19 (Dagtilbud)

Nedenstående tabel indeholder en liste over de forslag til NYE anlægsprojekter på dagtilbudsområdet, som Børne- og Ungdomsudvalget prioriterer, og som ønskes fremsendt til Byrådets budgetkonference. Forvaltningen vil dermed udarbejde yderligere idéoplæg til anlægsønskerne.

Oversigt over mulige NYE anlægsinvesteringer 2016-2019 (2015 priser)

Projektnavn (1.000 kr.)	2016	2017	2018	2019	TOTAL	Kommentar
Samling af institutionerne i Frederiks	1.150	5.175	5.175		11.500	Samling af institutionerne i Frederiks ved Sol ó Mio og etablering af vuggestue. 500.000 kr. afsat til legepladsrenovering skal modregnes. Ca. 100.000 kr. til spildevandseparering skal modregnes. Se afsnit om demografiudvikling
Samling af institutionerne Skals børnehuse (Kærhuset og Rosengården)	1.000	4.500	4.500		10.000	Samling af institutionerne i Skals. Etablering af tilbygning med plads til 45 børnehavebørn og 8 vuggestuebørn samt 70 kvm til legestue ved Kærhuset. Se afsnit om demografiudvikling
Nyt parkeringsareal ved Engelsborg Børnehave	1.000	-	-	-	1.000	Efter anlæg af busholdeplads ved børnehaven er det ikke længere muligt at parkere på vejen. Den nuværende P-plads har kun plads til ti biler af gangen. Der foreslås nyt areal på den anden side af børnehuset ved Engelsborgvej.
Udbygning af Lupinmarken med 80 m²	2.000				2.000	På grund af etablering af køkken er der behov for en udbygning.
Pulje Daginstitutioner incl. etablering af køkkenfaciliteter	2.000	5.000		3.000	10.000	Under forudsætning af at pulje på 2.000 i 2019 videreføres. Tilføjes jf. sag nr. 10 på BYR 22-04-2015.
Parkeringsareal ved Teglgården	1.000				1.000	Grundejerforeningen og børnehaven har fremsat ønske om anlæg af P-pladser. De foreslås etableret på det grønne område over for indkørslen til børnehaven.
Færdiggørelse af ny børnehave i Ørum				8.000	8.000	Se igangværende projekter
Færdiggørelse af ny institution i Møgelkær				13.000	13.000	Se igangværende projekter
Total	8.150	14.675	9.675	24.000	56.500	

Anlægsbudget 2015-18 (Dagtilbud)

Til orientering ses herunder hvilke projekter, der allerede er disponeret på Dagtilbud til og med 2019.

Projektnavn (1.000 kr.)	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Dagtilbud	**34.729**	**51.976**	**10.999**	**17.499**	***21.000***
Ny daginstitution Bulderby på Guldblommevej i Viborg	9.942	28.982			
Hammershøj Børnehave	1.000	3.000	3.000		
Renovering af Børnehaven Pilekvisten Bjerring-bro	7.993	4.998			
Samling af børnehaver i Rødkærsbro	12.000	6.000			
Ny børnehave i Ørum			2.000	5.000	*8.000*
Det gode børneliv i Løgstrup, børnehave	-205	4.997			
Pulje til renovering af legepladser	1.999	1.999	1.499	999	
Pulje daginstitutioner incl. etablering af køkken-faciliteter	2.000	2.000	2.000	2.000	
Ny institution i Møgelkær			2.500	9.500	*13.000*

De med kursiv anførte beløb i 2019 er ikke bevilliget, men fremgår af tabellen på den forgående side.

Anlæg Skole

Til orientering ses herunder hvilke projekter, der allerede er disponeret på skoleområdet til og med 2018

Anlægsbudget 2015-18 (Skole)

Projektnavn (1.000 kr.)	2015	2016	2017	2018	Total
Pulje skoler – budget	4.152	4.152	4.152	4.148	16.904
Hald Ege Skole - del af hal og større samlingsrum	7.346	0	0	0	7.346
Påtrængende bygnings- og renoveringsopgaver	1.999	3.997	3.997	3.997	13.990
Pulje til renovering af legepladser	999	999	999	999	3.996
Hammershøj Skole – ombygning i f.m. børnehave	1.018	0	0	0	1.018
Nybygning til specialelever, Vestervang Skole	4.396	13.093	0	0	17.489
Overlund og Rosenvænget Skoler	20.000	35.000	25.000	100.000	180.000
Pulje skoler (helhedsplaner)	8.000	30.300	34.600	26.000	98.900
Finderuphøj skole (helhedsplaner)	2.000	7.000	4.000	1.500	14.500
Hald Ege Skole (helhedsplaner)	2.000	0	0	0	2.000
Houlkærskolen (helhedsplaner)	2.000	0	0	0	2.000
Løgstrup Skole (helhedsplaner)	2.000	13.500	8.000	0	23.500
Møllehøjskolen (helhedsplaner)	2.000	7.500	7.000	4.100	20.600
Total	59.925	117.557	89.765	142.762	402.243

Projekterne på Finderuphøj skole, Hald Ege Skole, Houlkærskolen, Løgstrup Skole og Møllehøjskolen er i værksat og dermed disponeret over de næste 4 år. Det betyder, at det er muligt inden for rammen af de 100.000.000 kr. ændre i disponeringen af de resterende 37.400.000 kr. I den efterfølgende tabel findes oplæg til disponering af det resterende anlægsbudget.

Udmøntning af "Pulje skoler (helhedsplaner)" og øvrige anlæg

Børne- og Ungdomsudvalgets forslag til disponering af anlægsrammen på 100.000.000 2015-18 plus 25.000.000 i 2019.
Helhedsplanerne kan findes på Viborg Kommunes hjemmeside

Projekt-navn (1.000 kr.)	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020-**	**Total**	**Bemærkninger**
Ramme	2.300	15.600	20.400	30.000		68.300	
Brattingsborgskolen	*1.000 1.000	3.800				4.800	*Finansieret af skolen Se afsnittet om demografiudvikling
Hald Ege Skole		1.000	7.500		17.100	25.600	Skolens pædagogiske læringscenter flyttes til en central placering i forbindelse med aulaen. I Midtjyllandsplanen udbygges med fællesrum, værksteder og læreområder i henholdsvis stueplan og 1. sal. De praktiske kreative fag samles omkring et fælles torv.
Søndre Skole	1.300	10.800	11.900	16.000		40.000	Indskolingen udbygges, mellemtrin, udskoling og faglokaler forbedres og tilføjes fællesrum og fleksible lokaler. Toiletfaciliteterne forbedres. Skolens administration samles.
Stoholm Skole			1.000	12.000	15.100	28.100	Mellemtrin og udskolingen udbygges, ombygning sløjdlokale til grov værksted samt etablering af udeværksted samt udvidelse af administration og personaleafsnittet. Endvidere renovering af 3 klasselokaler i indskolingen.
Skals Skole				1.000	68.000	69.000	Nybygning i 3 etager til udskoling, mellemtrin, administration og personale. Erstatningsbyggeri for indskolingspavilloner der udfases samt instrument niche i tilknytning til musiklokalet.
Ørum Skole				1.000	28.000	29.000	Tilbygning til indskoling med rummelig garderobe. Nedrivning gymnastiksal, billedkunst og hjemkundskab opførsel af nybygning i to etager til mellemtrins afdeling samt nye værksteder. Udvidelse af pædagogisk værksted samt ombygning administration.
Total	2.300	15.600	20.400	30.000	128.200	196.500	

Børne- og Ungdomsudvalgets forslag til investeringer som ligger ud over helhedsplanerne.

Projektnavn (1.000 kr.)	2016	2017	2018	2019	2020-	Total	Bemærkninger
Kloakering	1.250	1.250	1.250	1.250		5.000	
Belægning og ventilation	2.500	2.500	2.500	2.500		10.000	
Påtrængende bygnings- og renoveringsopgaver	3.997	3.997	3.997	*3.997*		15.988	Puljen er disponeret til og med 2018.
Pulje til renovering af legepladser	999	999	999	*999*		3.996	Puljen er disponeret til og med 2018.

Anlæg Tandplejen

Nedenstående tabel indeholder den oprindelige investeringsoversigt fra budgetforlig 2015-2018 med forslag til tekniske korrektioner. Tekniske korrektioner kan skyldes tidsmæssige forskydninger af anlægsprojekter eller mindre beløbsmæssige afvigelser. De tekniske ændringer indarbejdes i det basisbudget, som Økonomiudvalget behandler på budgetkonferencen. I tabellen vises anlægsbudgettet, som det fremstår i Prisme 2016-2020 (i 2016 priser). Evt. nye anlægsbeløb på kendte projekter er markeret med gul farve.

Projektnavn (1.000 kr.)	**Fagområde**	Vedtaget budget						Budget efter tekniske ændringer						
		2016	**2017**	**2018**	**2019**	**TOTAL**		**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020-**	**TOTAL**	**Kommentar**
		Budget	**Budget**	**Budget**	**Budget**			**Beløb**	**Beløb**	**Beløb**	**Beløb**	**Beløb**		
Centralisering af tandplejen	Tandplejen	10.090				10.090								Byr 25.03.15 sag nr. 23
TOTAL		150.525	80.093	153.731	41.200	425.549		140.435	80.093	153.731	41.200		415.459	

Demografiudvikling på udvalgte områder

Dagtilbud

Samling af institutionerne i Frederiks

Nedenfor fremgår faktiske tal og befolkningsprognoser for Frederiks skoledistrikt.

Skoledistrikt	Alder	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Frederiks	0	37	42	28	34	21	33	33	34	35	35	36	36	36	36	36	36	35	35	35	35
	1	45	38	41	33	35	24	34	35	35	36	36	37	37	37	37	37	37	36	36	36
	2	37	47	40	44	31	36	28	36	36	36	37	38	38	38	38	38	38	38	38	37
	3	43	42	46	41	46	33	38	30	37	37	38	38	39	39	39	40	40	39	39	39
	4	42	45	37	48	42	47	35	39	32	38	39	39	39	40	40	41	41	41	40	40
	5	47	44	46	37	45	44	47	37	40	34	40	40	40	40	41	41	42	42	42	41
Frederiks Total		**251**	**258**	**238**	**237**	**220**	**217**	**216**	**210**	**215**	**217**	**225**	**228**	**230**	**230**	**231**	**233**	**233**	**231**	**230**	**228**

De driftsmæssige fordele ved en sammenlægning af de to enheder er velkendte (nedlæggelse af Tusindfryd). I denne forbindelse skal det dog nævnes, at Regnbuen i Skelhøje i høj grad vil kunne profitere af, at den samlede enhed dermed får bedre mulighed for at understøtte opretholdelsen af dagtil-buddet i Skelhøje.

Samtidig skal det også bemærkes, at oprettelse af vuggestuepladser vil være naturlig ved en udbygning af Sol O Mio
Udover at udvide tilbuddet for de 0 - 2 årige, vil der samtidig være en driftsmæssig fleksibilitets-gevinst forbundet hermed.

- Kapacitet

  Husene kan hver især rumme 70 børn i gennemsnit.

- Samlet børnetal for Sol O Mio og Tusindfryd

	Forventet gennemsnit	Forventet højeste børnetal
2015	109,5	127
2016	103	122

Samling af institutionerne i Skals

Nedenfor fremgår faktiske tal og befolkningsprognoser for Skals skoledistrikt.

Skoledistrikt	Alder	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Skals	0	26	29	30	34	20	25	25	25	26	27	27	28	28	28	28	28	28	28	28	28
	1	32	28	28	26	31	22	26	26	27	27	28	28	28	29	29	29	29	29	29	29
	2	28	33	29	30	27	31	24	28	28	28	28	29	29	30	30	30	30	30	30	30
	3	26	30	36	28	27	28	32	26	29	29	29	29	30	31	31	31	32	32	32	32
	4	38	26	28	34	29	29	29	33	27	30	30	30	30	31	32	32	32	33	33	33
	5	29	39	30	30	35	31	30	31	33	28	31	31	31	31	32	33	33	34	34	34
Skals Total		**179**	**185**	**181**	**182**	**169**	**166**	**167**	**169**	**169**	**169**	**173**	**175**	**177**	**179**	**181**	**183**	**185**	**185**	**185**	**185**

Opgørelse i pladsanvisningssystemet NemPlads giver nedenstående tabel.

	Kærhuset		Rosengården		Fredly		Gennem-snit i alt	Forventede højeste børnetal i alt
	Gen-nemsnit	Forventede høje-ste børnetal	Gen-nemsnit	Forventede høje-ste børnetal	Gen-nemsnit	Forventede høje-ste børnetal		
2015 (marts-dec.)	38	45	39	44	21	31	98	120
2016	35	40	36	43	19	21	90	104
2017	32	36	29	31	10	17	71	84

Skoler

Brattingsborgskolen

Skoledistrikt	Klassetrin	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	28/29
Brattingsborg	0.	26	24	18	29	23	20	18	25	16	19	19	19	19	19	19	19	20	20
	1.	24	26	24	18	28	23	20	18	24	16	19	19	19	19	19	19	20	20
	2.	27	22	25	24	19	27	23	20	19	24	17	19	19	19	20	20	20	20
	3.	24	25	22	25	24	20	27	23	21	19	24	17	20	20	20	20	20	20
	4.	22	23	25	22	24	24	20	26	23	21	19	24	18	20	20	20	20	20
	5.	17	19	21	24	22	24	24	20	26	23	21	20	24	18	20	20	20	20
	6.	14	18	18	21	24	22	24	24	20	26	23	21	20	24	18	20	20	20
Total		154	157	153	163	164	160	156	156	149	148	142	139	139	139	136	138	140	140

Mål og midler

Mål og midler er et centralt dokument i Viborg Kommunes dialogbaserede styringsmodel. Det er et dokument, der samler oplysninger om målsætninger og økonomi i ét dokument. På få sider gives der, for hvert politikområde, et overblik over, hvad de ansvarlige udvalg og forvaltningschefer skal styre efter. Mål og midler indgår i Byrådets budgetdrøftelser i august og godkendes endeligt af Byrådet i forbindelse med 2. behandlingen af budgetforslaget. Mål og midler er også den skabelon, der rapporteres efter i regnskabet.

- Målsætninger & indsatsområder, Fokusområder, Effektmål og Budgetrammer er centrale delelementer i Mål og Midler dokumentet.

- Målsætninger og indsatsområder hentes direkte fra den ny børne- og ungdomspolitik og andre relevante politikker og strategier samt øvrige mål/indsatsområder, der vedtages i forbindelse budgettet. Målsætninger og indsatsområder tilføjes når den ny børne- og ungdomspolitik er behandlet i Byrådet.

- Fokusområder er de faglige og økonomiske mål/indsatsområder, der sættes særligt fokus på i budgetperioden. De udvælges ud fra politisk målsætninger, ny lovgivning eller aktuelle udfordringer. Der udarbejdes forslag til fokusområder for de enkelte politikområder. Udvalget drøftede på møderne den 29-04-2014 og den 27-05-2014 fokusområderne.

- Effektmål er målbare målsætninger, som retter fokus på effekten af kommunens ydelser for borgerne og samfundet. Der er udarbejdet tre til fem effektmål på hvert politikområde. Effektmålene er justeret på baggrund af det seneste års erfaringer og justeringerne er godkendt af udvalget den 01-04-2014. Den 27-05-2014 godkendte udvalget effektmålene med henblik på at sende dem i høring.

- Rammeændringer i budget 2015-2018 omhandler en række tekniske ændringer i budgetterne i form af tillægsbevillinger, løn- og prisfremskrivninger samt tekniske ændringer, der er indregnet i budgetrammen for de enkelte politikområder. Heraf fremgår også de ændringer, der er indarbejdet siden første rammeudmelding.

- Budgetforudsætninger er politikområdernes budgetter opdelt i pris- og mængdeforudsætninger.

Dagtilbud

Fokusområder

Tidlig indsats
I Børn & Unge vil der i 2016 være fokus på tidlig indsats i forhold til de børn, der iflg. TOPI-trivselsskemaerne har brug for en særlig indsats. I den forbindelse vil der være særligt fokus på at optimere samarbejdet på tværs i B&U til gavn for det enkelte barn og dets familie og et særligt fokus på I'et i TOPI.

I dagtilbud vil der konkret blive arbejdet med VIDA projektet (VIDA: Vidensbaseret Indsats over for børn i Dagtilbud). Hovedformålet med VIDA er at skabe et kompetence- og kvalitetsløft i arbejdet med udsatte børn i den daglige praksis i dagtilbud. Kompetence- og kvalitetsløftet vil have særlig fokus på den udviklingsstøttende kommunikation i samspillet, relationen og nærværet med det enkelte barn, men også understøtte indsatser som fremmer den enkeltes mulighed for deltagelse i fællesskabet.

Ud over VIDA projektet vil der blive arbejdet med opkvalificering af personalet i vuggestuer og børnehave med fokus på De Utrolige År (DUÅ). Hovedformålet er at styrke personalets kompetencer til at mestre børns negative adfærd, fremme positive relationer, styrke social, emotionelle og kognitive færdigheder samt skabe et miljø der anerkender og inkluderer alle i institutionen.

Dertil vil desuden være en ekstra satsning på normering i vuggestuerne i 2016 jf. aftalen mellem KL og regeringen om mere pædagogisk personale i dagtilbud.

Forsøg med overgange mellem tilbud
Ved hjælp af redskaberne fra TOPI vil der ligeledes blive arbejdet med at optimere overgange fra henholdsvis hjem til dagpleje/vuggestue, dagpleje/vuggestue til børnehave og fra børnehave til skole.

I 2016 vil der blive gjort forsøg med et samarbejde mellem børnehuse og skoler, hvor personale fra børnehusene får mulighed for at følge barnet ved overgang fra børnehus til skole, når det vurderes, at det vil være til gavn for barnet.

Sprogindsats
I 2016 vil der være fokus på at styrke sprogindsatsen på tværs af dagtilbud, skole og familie- og rådgivning. Vi vil fokusere på sammenhæng i indsatser for at optimere børns sproglige udvikling i nært samarbejde med forældrene. Vi har fokus på en samskabende tilgang, hvor der er sammenhæng i såvel den generelle som den særlige sprogindsats.

Desuden vil der være et særligt fokus på flersprogede børn med fokus på det gode sprogmiljø, trivsel i fællesskabet og overgang fra dagtilbud til skole.

Pædagogiske aktiviteter i hele åbningstiden
Der vil blive sat fokus på, hvordan det pædagogiske arbejde kan tilrettelægges, så der indgår pædagogiske aktiviteter i hele den hverdag, barnet tilbringer i et dagtilbud.

Fokus på børnene
Der vil blive sat fokus på, hvordan tiden brugt på dokumentation og mindre nødvendigt arbejde uden samvær med børnene begrænses.

Bæredygtige institutionsenheder og balance mellem dagpleje og vuggestue
Befolkningsprognosen forudser et stadigt faldende børnetal frem mod 2019. Der vil derfor være fokus på at have bæredygtige institutionsenheder, der har en størrelse og en personalegruppe, der sikrer, at der kan ske opfyldelse af de pædagogiske læreplaner og andre indsatser.

Desuden vil der være fokus på at skabe en fornuftig balance mellem antallet af vuggestuepladser og dagplejepladser, så forældrene sikres et frit valg med skelen til bæredygtighed i både dagpleje og vuggestue.

Flygtninge
Det store antal flygtningebørn inkl. familiesammenførte børn i 2015 og de kommende år stiller skoler og dagtilbud overfor økonomiske udfordringer, når de skal varetage opgaven med at inkludere børnene i institutionerne. Dels er der tale om elever som lovgivningsmæssigt, i form af sprogundervisning, medfører væsentlige merudgifter i forhold til andre elever. Dels kommer børnene med traumatiserende oplevelser og kræver en særlig indsats i det daglige, ikke mindst for at kunne reducere nødvendigheden for at placere børnene i økonomisk tunge specialtilbud. Der vil altså være et særligt fokusområde omkring inklusion af flygtningebørn.

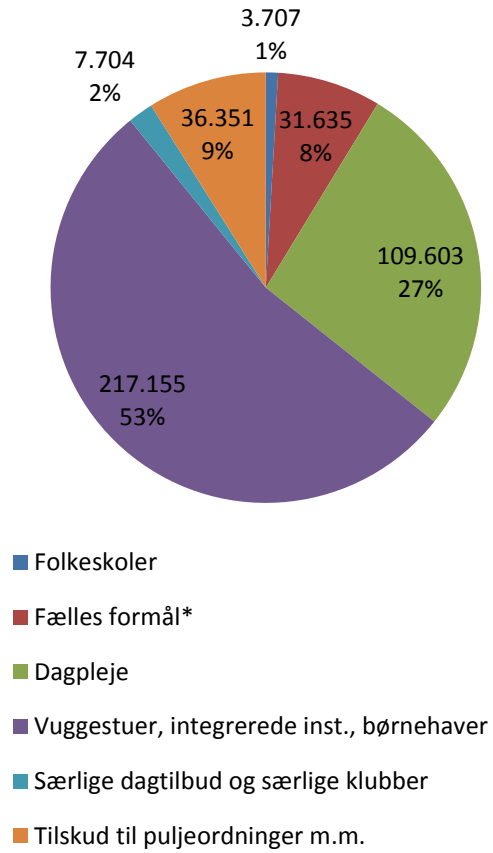
Effektmål

	2016	2017	2018	2019
TOPI – Tidlig opsporing og indsats Andelen af børn, der mellem hver af de tre årlige målinger flytter sig mod en grøn markering i trivselsundersøgelsen stiger. Der tages udgangspunkt i målingerne fra 2015.	2%	2%	5%	5%
FCCERS og ECCERS Evaluering af læreplanerne FCCERS og ECCERS skal vise en forbedring af scoren på læreplanstemaerne ”Krop og bevægelse”, ”Kulturelle udtryksformer” og ”Natur og naturfænomener”. Udgangspunktet for målingen er evalueringen af læreplaner fra 2012.	Den gennemsnitlige score for hver af de tre temaer skal stige			
Sprogindsats Alle dagplejere og pædagoger i vuggestuer deltager i kurser vedr. sprog og der udpeges en sprogvejleder på hver institution. De børn, der i dagligdagen vurderes til at have behov for en sprogindsats, sprogvurderes når de bliver 3 år og igen, når de bliver 5 år. Et fald i andelen af de 3 årige børn, der bliver vurderet til at have behov for en ”Fokuseret indsats” ved 5 års screeningen. Første måling foretages i 2015 med udgangspunkt i 3-årige i 2013. Baseline: 10,7% af de 3 årige blev i 2013 vurderet til at have behov for en fokuseret indsats	20% (Udgangspunkt i 3-årige i 2014)	20% (Udgangspunkt 3 årige i 2015)	30% (Udgangspunkt 3 årige i 2016)	

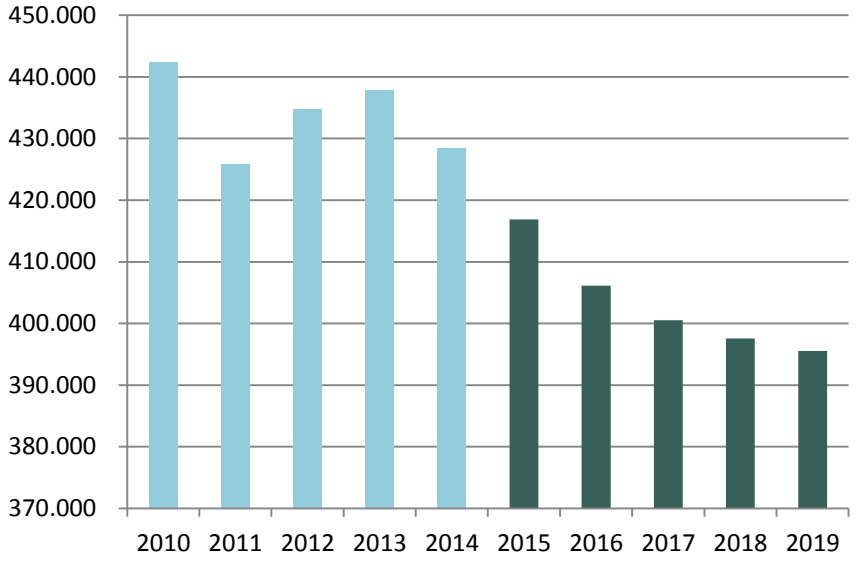
Budgetramme

Budgettet er 406,2 mio. kr. i 2016.

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2016 P/L)

Udvikling i udgifter fra 2010 til 2019 (1.000 kr., 2016 P/L)

Bemærkning: 2010-2014 er realiseret forbrug. 2015-2019 er det oprindelige budget

Budgetrammen falder fra 2013 til 2014 bl.a. som følge af lavere dækningsgrad og rengøringsudbuddet.
Fra 2014 til 2015 og fremover er budgetrammen ligeledes faldende som følge af demografiudviklingen.

Nøgletal

(Beløb i hele kr., 2014 PL)	Viborg Komme			Midtjyske kommuner 2014					
	2012	2013	2014	Herning	Holstebro	Horsens	Randers	Silkeborg	Skive
Serviceniveau									
Samlede pasningsudgifter netto pr. 0-10 årige	36.479	36.900	37.453	40.400	45.557	39.154	38.934	40.025	36.730
Nettodriftsudgifter pr. indskrevet barn (tal fra 2013)	-	75.960	-	81.644	80.664	72.587	70.064	77.630	78.467
Ressourcer									
Gen. størrelse på alderintegrerede institutioner (antal børn, tal fra 2013)	79,0	74,3	-	99,6	68,1	80,6	72,8	70,6	66,8
Samlede antal pladser i dagpleje pr. 100 0-2 årige	48,1	44,7	41,3	38,9	44,1	41,6	31,8	44,8	60,2
Samlede pladser i daginstitutioner pr. 100 0-2 årige	-	21,5	23,4	20,1	24,3	21,2	35,1	22,8	7,5
Månedlig takst for dagplejeplads for 0-2 årig	2.216	2.332	2.347	2.070	2.284	2.336	2.178	2.205	2.222
Månedlig takst for plads i daginstitution for 0-2 årig	2.341	2.568	2.581	2.516	2.752	2.719	2.102	2.736	2.721
Månedlig takst for plads i daginstitution for 3-5 årig	1.358	1.351	1.358	1.396	1.507	1.435	1.398	1.343	1.508
Faglig udvikling									
Andel pædagoguddannet personale (tal fra 2013)	-	68	-	55	69	52	58	55	67

Budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2016 P/L)

	Pris (nettoudgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016
		(Pris pr. barn)			(Antal børn)				
Dagpleje	84.887	80.652	87.056	1.161	1.208	1.022	98.554	97.428	88.971
Vuggestue/børnehave/integr. inst.	54.352	50.411	51.530	4.038	4.089	3.845	219.475	206.129	198.134
Fripladser dagplejen	4.586	4.376	5.177	1.161	1.208	1.022	5.325	5.286	5.291
Fripladser institutioner	8.506	8.537	9.096	4.038	4.089	3.845	34.348	34.908	34.976
Tilskud til forældre der vælger privat pasning	63.736	61.594	68.392	117	120	120	7.457	7.391	8.207
Specialinstitutioner	289.628	446.792	443.200	20	20	20	5.793	8.936	8.864
Private institutioner	55.149	62.201	58.028	579	520	580	31.932	32.345	33.656
Fripladser private institutioner	1.499	2.876	2.564	579	520	580	868	1.495	1.487
Øvrige nettoudgifter							24.697	24.718	26.569
I alt	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**428.448**	**418.637**	**406.155**

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2016 P/L)

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016
Fælles formål	22.445	21.792	23.661
Dagpleje	0	202	200
Tilskud til puljeordninger m.m.	2.252	2.724	2.708
I alt	**24.697**	**24.718**	**26.569**

Forklaring af budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde

Der forventes færre børn i pasning både i dagplejen og i institutionerne.

Væsentlige ændringer i budgettet

Reduktioner af rammen:
Der er i budgetrammen indarbejdet følgende større reduktioner:

- Huslejeudgifter i Løgstrup og på Søndermarkedsvej bortfalder
- Uforbrugte midler fra puljen til etablering af vuggestuer

Demografiregulering
Negative demografireguleringer er indarbejdet i basisbudgettet med henblik på at skabe råderum for Byrådets tværgående prioritering. Positive demografireguleringer er ikke indarbejdet i basisbudgettet. Disse indgår i stedet i den politiske forhandling og tværgående prioritering, der indledes med Byrådets budgetkonference.
For dagtilbud er der en negativ demografiregulering på 9,6 mio. kr. i 2016 stigende til 18,5 mio. kr. i 2019 som følge af faldende børnetal.
Denne regulering er indarbejdet i basisbudgettet på dagtilbudsområdet.

Ressourcetildelingsmodel

Ressourcetildelingen for det kommende budgetår beregnes ud fra et gennemsnitligt antal faktiske passede børn for hvert dagtilbud i perioden september til august i året før. Dette resulterer i, at dagtilbuddet årligt tildeles budget ud fra faktisk antal børn, blot forskudt for kalenderåret.
Tildelingsmodellen for 2016 udarbejdes i september/oktober måned 2015.

Skole og klub

Fokusområder

Kerneopgaven på skoleområdet
Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan. Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater. Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis. Derfor vil der på skoleområdet i 2016 være særlig fokus på initiativer, der understøtter ovenstående mål.

Læring
Der vil være et særligt fokus på de pædagogiske erfaringer der er gjort på baggrund af folkeskolereformen efter år et. I det kommende år, vil der iværksættes initiativer, der undersøger skolernes "best practice" på de pædagogiske indsatser. Et særligt fokus vil der være på samarbejdet mellem lærere, pædagoger og andre i den udvidede skoledag, understøttende undervisning og tidligere sprogstart. Desuden vil der blive arbejdet med implementering af et læringscenter for inkluderende praksis og en fælles strategi for læring på 0-18 årsområdet.

Kompetenceudvikling
Skoleområdets fortsatte udfordring er fremover at styrke almenskolerne, så de kan fortsætte progression i udviklingen af nye læringsfællesskaber. Målet er at gøre lærere og pædagoger, så dygtige de kan blive, så skolen skaber læring for de børn vi har. Derfor vil udvikling af medarbejdernes kompetencer i forhold til sunde fællesskaber fortsat have høj prioritet. Der er beskrevet et centralt styret kompetenceløft for alle medarbejdere, der tager udgangspunkt i et "Fælleskommunalt mindset". Fokus i 2016 vil være på videreudvikling af inkluderende praksis og faglig undervisningskompetence. Kompetenceudvikling fil foregå i praksisfællesskaber på tværs af skoler og i skolenetværk.

Faglig Progression
Et fundament i skolereformen er, at alle børn skal blive så dygtige de kan. Der er derfor fokus på, at skolerne formår at skabe faglig progression for alle børn. Der vil dog være et særligt fokus på at øge andelen af de allerdygtigste elever, at andelen af elever med dårlige resultater skal reduceres og at mindst 80 % af eleverne skal være gode til at læse og regne.

Tidlig indsats og forebyggelse
Der arbejdes på tværs af 0-18 årsområdet i Børn & Unge med en omlægning af indsatser til tidligere i barnets liv. På skoleområdet vil der eksempelvis blive sat fokus på:

- et øget samarbejde mellem børnehuse og 0. klasser med henblik på de børn, der har brug for en ekstra indsats i overgangen.
- oplysning om sikker færdsel på sociale medier for 4. til 8. klasse gennem SSP- samarbejdet.

Sprogindsats
I 2016 vil der være fokus på at styrke sprogindsatsen på tværs af dagtilbud, skole og familie- og rådgivning. Vi vil fokusere på sammenhæng i indsatser for at optimere børns sproglige udvikling i nært samarbejde med forældrene. Vi har fokus på en samskabende tilgang, hvor der er sammenhæng i såvel den generelle som den særlige sprogindsats. Desuden vil der være et særligt fokus på flersprogede børn med fokus på det gode sprogmiljø, trivsel i fællesskabet og overgang fra dagtilbud til skole.

Forældresamarbejdet
I relation til "Lys i øjnene" sættes der fokus på forældresamarbejdet. Her vil der være fokus på forældrenes oplevelse af skole/hjem samarbejdet. På klubområdet vil udgangspunktet være forældrenes oplevelse af inddragelsen. Folkeskolereformen sætter nye rammer for skole-hjemsamarbejdet – og skolernes erfaringer i dette skal videndeles, så alle skoler optimerer samarbejdsrelationer med forældre.

Fritidstilbud
Klubber og SFO'er vil afprøve nye tilbud i forbindelse med den længere skoledag, der er en konsekvens af folkeskolereformen og på baggrund heraf tilpasse strukturen.

Ungdomsklubberne
I Viborg Kommune vil der i 2015 blive udarbejdet både en ungestrategi og en uddannelsesstrategi. Der vil i 2016 blive sat fokus på at implementere disse. Udskoling, ungdomsskole og ungdomsklubber vil her få en central rolle. Derudover vil ungdomsklubberne, i årene der kommer, få langt mere fokus på både den forebyggende og den dannende indsats. I tæt samarbejde med relevante samarbejdspartnere vil dette område forventes udviklet og tilpasset.

Anlæg
I foråret 2014, er der gennemført en analyse af de kommende års anlægsopgaver på skoleområdet. Denne analyse er mundet ud i en omfattende helhedsplan for skolerne i Viborg kommune. I 2016 og overslagsårene vil der derfor blive stort fokus på gennemførsel af de nye anlægsopgaver.

Flygtninge
Det store antal flygtningebørn inkl. familiesammenførte børn i 2015 og de kommende år stiller skoler og dagtilbud overfor økonomiske udfordringer, når de skal varetage opgaven med at inkludere børnene i institutionerne. Dels er der tale om elever som lovgivningsmæssigt, i form af sprogundervisning, medfører væsentlige merudgifter i forhold til andre elever. Dels kommer

børnene med traumatiserende oplevelser og kræver en særlig indsats i det daglige, ikke mindst for at kunne reducere nødvendigheden for at placere børnene i økonomisk tunge specialtilbud. Der vil altså være et særligt fokusområde omkring inklusion af flygtninge.

Effektmål

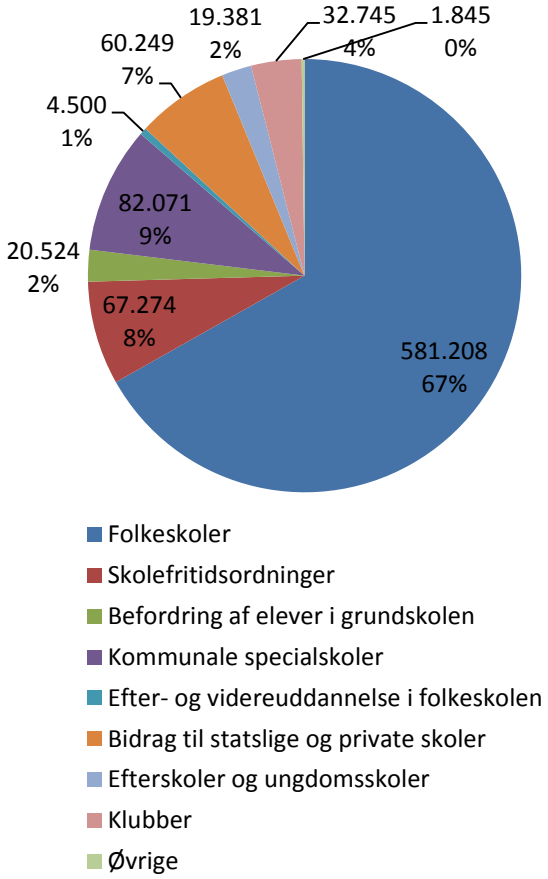
	2016	2017	2018	2019
TOPI – Tidlig opsporing og indsats Andelen af børn, der mellem hver af de tre årlige målinger flytter sig mod en grøn markering i trivselsundersøgelsen stiger. Der tages udgangspunkt i målingerne fra oktober 2014. For de skoler der har tilknyttet en SFO-klub vil der blive indberettet en fælles måling.	5 % i forhold til 2015	Fastholdelse af niveau.		
Forældrenes oplevelse af skole- hjemsamarbejde og inddragelse i klubben Forældre, der generelt har en positiv oplevelse af skole- hjemsamarbejdet og positiv oplevelse af klubbens forældreinddragelse stiger. Der tages udgangspunkt i målingerne fra 2014, hvor forældrene er blevet spurgt om følgende "På en skala fra 1-10, hvordan oplever du da samarbejdet mellem hjem og skole/klub generelt?" (Gennemsnitlig oplevelse af samarbejdet) Baseline 2014: Skoler: 7,26 Klubber: 6,53	Der er en fortsat positiv udvikling.			
Elevtrivsel <u>Skoler</u> Elevtrivslen på skolerne stiger. Der tages udgangspunkt i målingen fra 2015. <u>Klubber</u> Trivslen i klubberne (Andelen der har svaret, at de er meget glade eller glade for at gå i klub) Baseline 2014: Klubber: 99,9% (981/990 børn)	<u>Skoler:</u> Der tages udgangspunkt i målingen fra 2015 <u>Klubber:</u> Trivslen fastholdes på samme niveau som i 2015			
Faglig progression i dansk (læsning) i de nationale tests I de nationale tests er der følgende nationale mål: • Andelen af de allerdygtigste elever skal øges år for år (kategorien :Fremragende præstation)	• Andelen af de dygtigste elever stiger • Andelen der er god til at			

• Mindst 80 % af eleverne skal være gode til at læse og regne.(Kategorierne: Fremragende -, Rigtig god- og God præstation) • Andelen af elever med dårlig resultater skal reduceres år forår (Kategorierne: Ikke tilstrækkelig- og Mangelfuld præstation). Baseline 2013/2014 (samlet måltal for 2.-8. kl): Allerdygtigste elever: 10,5% Gode til læsning: 76,3% Dårlige resultater i læsning: 7,9%	læse stiger 1 procentpoint • Andelen af elever med dårlige resultater falder			
Faglig progression i matematik i de nationale tests I de nationale tests er der følgende nationale mål: • Andelen af de allerdygtigste elever skal øges år for år (kategorien :Fremragende præstation) • Mindst 80 % af eleverne skal være gode til at læse og regne.(Kategorierne: Fremragende -, Rigtig god- og God præstation) • Andelen af elever med dårlig resultater skal reduceres år forår (Kategorierne: Ikke tilstrækkelig- og Mangelfuld præstation). Baseline 2013/2014 (samlet måltal for 3.og 6. kl): Allerdygtigste elever: 8,1% Gode til at regne: 70,2% Dårlige resultater matematik 13,1 %	• Andelen af de dygtigste elever stiger • Andelen der er god til at regne stiger 1 procent-point • Andelen af elever med dårlige resultater falder			

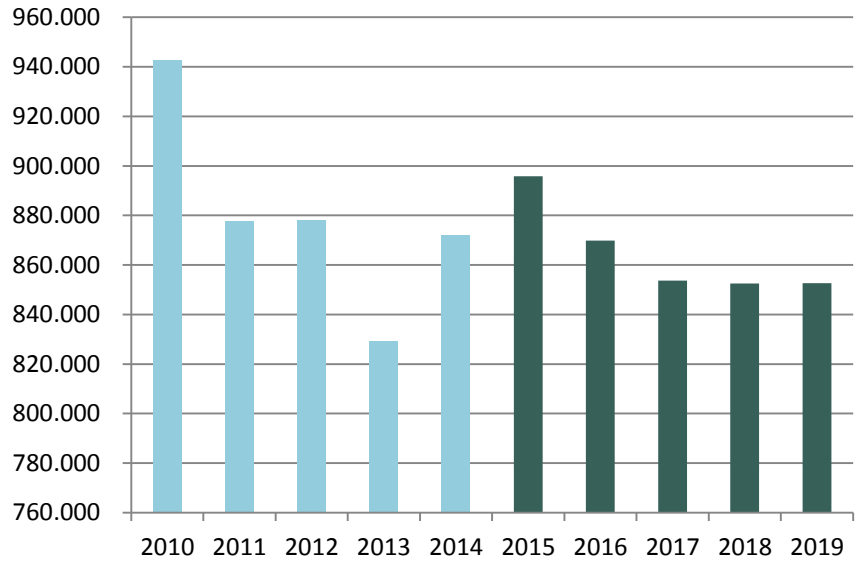
Budgetramme

Budgettet i 2016 er 869,8 mio. kr.

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2016 P/L)

Udvikling i udgifter fra 2010 til 2019 (1.000 kr., 2016 P/L)

Bemærkning: 2010-2014 er realiseret forbrug. 2015-2019 er det oprindelige budget

Som følge af stram styring på skoleområdet har der siden 2009 været et faldende udgiftsniveau.
Fra 2014 stiger budgettet ca. 36 mio. kr. idet politikområde klubber fra 2014 er slået sammen med skoler.

Nøgletal

(Beløb i hele kr., 2014 PL)	Viborg Komme			Midtjyske kommuner 2014						Hele landet 2014
	2012	2013	2014	Herning	Holste-bro	Horsens	Randers	Silkeborg	Skive	
Serviceniveau										
Udgifter pr. elev i folkeskolen[1]	52.015	52.022	56.296	57.005	55.383	66.336	62.584	54.790	57.937	62.093
Undervisningsudgifter (netto) pr. 7-16 årige[2]	54.015	59.546	55.850	62.356	57.146	67.996	66.958	57.487	64.610	66.600
Ressourcer										
Gen. skolestørrelse	401	399	403	301	342	518	401	397	294	541
Faglig udvikling										
Andel segregerede elever	-	4,07	4,14	4,75	4,72	3,45	5,49	3,88	3,87	-
Gennemsnitlig afgangskarakter i 9. klasse	6,86	6,74	6,84	7,07	6,81	6,55	6,59	7,13	7,03	6,9
Ungdomsudd. 9 mdr. efter afsluttet grundforløb (tal fra 2013)	81,7	81,4	-	77,2	74,3	73,0	78,1	80,4	81,8	78,9
Kompetencedækning i folkeskolen	-	79,9	80,9	83,3	80,7	86,1	86,0	80,2	79,1	80,9

[1] **Definition**: Udgifter pr. elev i folkeskoler inkl. fællesudgifter. Opgjort i kr. pr. elev i folkeskolen (funk 3.22.01 og funk 3.22.09)

[2] **Definition**: Undervisningsudgifter vedrører de samlede udgifter til folkeskolen, PPR, kommunal og regional specialundervisning, bidrag til statslige og private skoler samt udgifter til efterskoler og ungdomsskoler. (Funk 3.22.01-3.22.04, 3.22.07, 3.22.08 (ekskl. gr 004), 3.22.10 (ekskl. gr 004-006) samt 3.22.12)

Budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2016 P/L)

	Pris (nettoudgift) i kr.						Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016
		(Pris pr. elev/barn)			(Antal elever/børn)				
Skole									
Folkeskoler	52.645	51.554	50.796	10.434	10.522	10.522	549.302	542.452	534.475
Specialklasser	140.246	168.411	165.898	280	295	295	39.269	49.681	48.940
Skolebibliotek	437	359	356	10.434	10.522	10.522	4.560	3.780	3.749
Skolefritidsordninger	7.631	10.501	11.320	3.934	3.972	3.972	30.020	41.710	44.965
Fripladser	3.255	2.731	2.868	3.934	3.972	3.972	12.806	10.849	11.390
Søskenderabat	3.555	3.080	2.868	3.934	3.972	3.972	13.985	12.234	11.393
Befordring af elever i grundskolen	11.067	11.028	10.466	1.961	1.961	1.961	21.702	21.625	20.524
Kommunale specialskoler/SFO	347.794	412.358	409.613	138	142	142	47.996	58.555	58.165
Specialundervisningstilbud i anden kommune/SFO	254.627	261.433	238.140	60	60	50	15.278	15.686	11.907
Bidrag til statslige og private skoler	37.569	36.469	36.229	1.563	1.663	1.663	58.720	60.648	60.249
Efterskoler og ungdomskostskoler	34.966	34.046	33.824	602	573	573	21.050	19.508	19.381
Klub									
Fritidsklubber	26.661	25.300	25.093	1.265	1.265	1.265	33.726	32.005	31.743
SFO-klubber	9.998	9.056	8.996	560	560	560	5.599	5.072	5.038
Øvrige nettoudgifter							17.883	25.780	7.878
I alt	-	-	-		-	-	**871.895**	**899.585**	**869.797**

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2016 P/L)

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016
01 Folkeskoler - centrale konti	5.942	11.018	-5.956
03 Syge- og hjemmeundervisning	-1.601	-1.400	-1.391
05 Skolefritidsordninger	-639	-596	-474
07 Specialundervisning i regionale tilbud	896	572	1.189
08 Kommunale specialskoler - centrale kor	15.271	13.611	11.999
09 Efter- og videreuddannelse i folkeskolen	1.211	4.575	4.500
16 Klubber	-4.168	-4.073	-4.036
18 Idrætsfaciliteter for børn og unge	658	1.756	1.735
51 Sekretariat og forvaltninger	113	103	102
62 Teatre	293	214	210
96 Servicejob	-92	0	0
I alt	**17.883**	**25.780**	**7.878**

Forklaring af budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde
Beløbene på skole og sfo er ikke umiddelbart sammenlignelige. Dette skyldes, at ressourcemodellen beregner en sum penge til budget pr. skole/sfo og først senere fordeles budgettet mellem skole og sfo.

Væsentlige ændringer i budgettet

Indenfor budgetrammen:
Der er i budgetrammen indarbejdet følgende større ændringer/justeringer inden for rammen:

- Styrkelse af IT-pædagogik
- Kulturelt læringscenter
- Opnormering af SSP

Demografiregulering
Negative demografireguleringer er indarbejdet i basisbudgettet med henblik på at skabe råderum for Byrådets tværgående prioritering. Positive demografireguleringer er ikke indarbejdet i basisbudgettet. Disse indgår i stedet i den politiske forhandling og tværgående prioritering, der indledes med Byrådets budgetkonference.
Der er under Økonomi- og Erhvervsudvalget til skoler og klubber afsat positiv demografiregulering på 1,2 mio. kr. i 2016, 4,3 mio. kr. i 2017, 4,4 mio. kr. i 2018 og 4,1 mio. kr. i 2019, som indgår i den politiske prioritering.

Ressourcetildelingsmodel

Skoler
Forudsætninger og principper for ressource-tildelingsmodellen på skoleområdet:

- Enkelhed, frem for millimeterretfærdighed
- Dækkende både almen- og special-området
- Som udgangspunkt elevtalsbaseret, men uden efterfølgende reguleringer af elevtal/mængder
- Lønsumsstyring – ingen lønfaktor
- Proces med inddragelse af alle interessenter

Overordnet princip for ressourcetildelings-modellen:

- at resursetildelingsmodellen giver den enkelte skole råderet over hele budgettet, hvor dette er foreneligt med enkel administration og gennemskuelighed.

Understøttende principper:

- at der på det centrale budget afsættes midler til kendt drift, som dækker alle skoler

- at der centralt herudover afsættes midler til at neutralisere udsving, så der sikres mulighed for overførsels-adgang mellem årene
- at der tildeles resurser for et helt budgetår uden efterreguleringer
- at tildelingen skal sikre, at alle skoler kan løse opgaven
- at der på hver skole reserveres et beløb til særlige inkluderende tiltag, herunder til samarbejde skolerne imellem samt med eksterne partnere såsom klubber, daginstitutioner mm.
- at lokale tiltag kvalitetssikres i trivselsteamet
- at der fastlægges takster for de enkelte specialtilbud
- Skolerne skal på baggrund af ressourcetildelingsmodellen tilbyde eleverne det vejledende timetal.

Klubber

Tildelingen fastsættes hvert år den 1/9 med udgangspunkt i det antal børn/unge, der det seneste år har benyttet sig af tilbuddet. Beregningen for kommende års budget er således foretaget ud fra et gennemsnit af antallet af tilmeldte børn/unge de sidste 12 måneder.
For de Fritidsklubber, der også driver Ungdomsklub, beregnes normeringen ud fra, at det forventes, at 30 % af de 13 – 18 årige i klubbens område (skoledistrikt) benytter sig af tilbuddet.
De overordnede principper for tildelingen er:

- Enkelthed frem for millimeterretfærdighed
- Tildelingen følger budgetår og gælder for et år
- At pengene bedst forvaltes i den enkelte klub/områdeklub
- Få centrale konti
- Kriterier for budgettal skal være kendte
- Forskel i åbningstid i SFO- og Fritidsklub
- 30 % af områdets unge i ungdomsklub
- Ingen normbeløb
- Tid til ledelse er indeholdt i normeringen dog ikke tid til områdeledelse, som fastsættes centralt

Ressourcetildelingen opererer med følgende

- Grundtildeling – børnetakst - til SFO- og Fritidsklubber.
- Yderligere takst til Fritidsklubberne, idet disse har ugentlig åbningstid på 26 timer hvor SFO-klubberne kun har en ugentlig åbningstid på 18 timer. Samtidig har Fritidsklubberne også til huse i ”egne huse”. Udgifterne til dette er indregnet i den ekstra tildeling.
- Ungdomsklubtakst til de Fritidsklubber der udover fritidsklub også driver ungdomsklub.

Ungdomsskole

Fokusområder

Ungdomsskolen har et stort ønske om til stadighed at være en aktiv medspiller i dels udviklingen af Viborg Kommunes ungetilbud og dels i forhold til de unges dannelse og uddannelse.

Brobygningsuddannelsen for tosprogede
De unge tosprogede skal have en oplevelse af at tilhøre et større fællesskab, hvori de trives og bidrager til. De unge er deltagende i 10CVs almindelige liv og modtager læring i mangfoldige fælleskaber på tværs af afdelingerne. Fokusområder er dansk som andetsprog i alle fagene og at skabe indsigt i dansk skolekultur og uddannelsessystem. Der er lægges vægt på, hvorledes de unge aktivt kan forme deres identitet og tænke deres fremtid i DK.

Forskolen og EGU
Forskolen og EGU skal være med til at sikre, at målgruppens overgang til uddannelse/arbejde bliver en succes, og dermed sættes fokus på elevernes faglige og sociale trivsel samt det tværfaglige samarbejde. Den store opmærksomhed på inklusion vil desuden kræve fokus på de didaktiske muligheder og specielt i forhold til den del af målgruppen, der ikke har kompetencerne til at gennemføre deres uddannelsesforløb, her anvendes bl.a. OCN-forløb. Der vil fremover være specielt fokus på undervisning i basisfag, således målgruppen tilegner sig de kompetencer, der kræves for at komme på EUD-forløb.

Fritidsundervisning/Ungdomsklubber
Ungdomsskolens fritidsundervisning/ung- domsklubber er for alle 13-18 årige - nogle tilbud er dog rettet mod specifikke målgrupper, som f.eks. overvægtige, unge der ikke trives i folkeskolen, unge med specielle talenter og lign. De unges fællesskaber og behov for læring ændres til stadighed, og der arbejdes derfor kontinuerligt med at tilpasse fritidsundervisningen, således at den giver et meningsfuldt bidrag til de unges alsidige udvikling - også set i lyset af, at flere unge skal bryde den sociale arv. I forhold til skolereformen arbejdes med "Den bidragende Ungdomsskole", der bidrager til valgfagstilbuddet/understøttende undervisning i folkeskolen med fag, der kan give de unge nye muligheder for fordybelse og for at forfølge interesser.

Heltidsundervisningen (HU)
Heltidsundervisningen er et alternativt tilbud til unge i 8-10. klasse med henblik på at komme igennem en livsopgave, der står i vejen for skolegang og læring. Fokus er på at udvikle de unges studiekompetence, specielt mødestabilitet, selvdisciplin, medansvar for læring og opfølgning på læringsmål. Desuden har HU fokus på efterværn i forhold til overgange til ungdomsuddannelserne.

10CV
Karakteren af de unge, der søger 10CV ændrer sig, flere kommer med større faglige og personlige udfordringer. Dette betyder strukturen, pædagogikken, didaktikken og undervisningsmiljøerne på 10CV er under forandring. Strukturen hen over skoleåret er ændret, så den understøttende undervisning, der ligger i fagtilbuddet spredes ud over hele året og målrettes gennem studieretningsfag. Der til kommer, at der er lagt understøttende undervisning ind i de obligatoriske fag på 10CV. Desuden understøttes overgangen til ungdomsuddannelserne fremover med et forforståelsesfag i den valgte ungdoms-uddannelse. Til dette er der etableret tæt kontakt til ungdomsuddannelserne. Der arbejdes med øget trivsel gennem TOPI og inklusionsteam, herunder etablering af narrativ teamrefleksion og teamcoahing. Vi har brug for at reformere didaktikken, så den i højere grad fokuserer på læringsmål og læringsaktiviteter. Didaktikken udvikles omkring Flip Classroom og lærerens rolle som vejleder i elevaktiviteter. Der udarbejdes fælles årsplaner og pensum, der giver rum for flere didaktiske samtaler i fagteams.

EUD10
EUD 10 er beskrevet i den nye erhvervsuddannelsesreform og bliver et lovkrav fra skoleår 15/16. Der er etablret et EUD10 tilbud i samarbejde med mercantec og SOSU for skoleåret 15-16. I EUD10 foregår undervisningen dels på EUD (30%) og på 10CV (70%), og er for uafklarede unge, der ikke er uddannelsesparate.

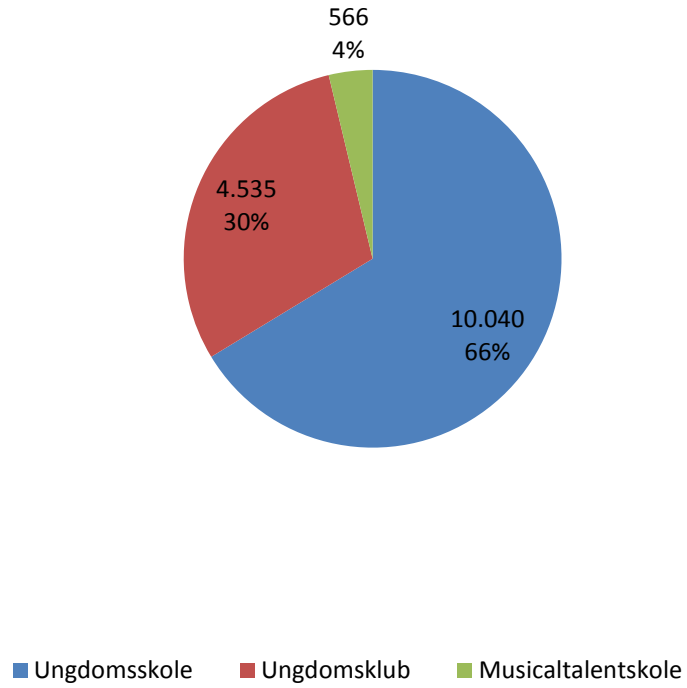
Effektmål

	2016	2017	2018	2019
TOPI – Tidlig opsporing og indsats Andelen af unge, der mellem hver af de tre årlige målinger flytter sig mod en grøn markering i trivselsundersøgelsen stiger. Der tages udgangspunkt i målingerne fra 2016.	TOPI implementeres på overbygningen	2 % i forhold til 2016	5 % i forhold til 2016	
Elevtrivsel på ungdomsskolen (uden fritidsdel) Den oplevede elevtrivsel i ungdomsskolen stiger. Der tages udgangspunkt i målingerne fra 2014, hvor de unge er spurgt til, hvor glade de er for at gå i skole (Andelen der har svaret, at de er meget glade eller glade for at gå i skole). Baseline 2014: Ungdomsskolen: 91,3 % (147/161 elever)	Andelen af unge, der er glade for at gå i skole stiger med 1 procentpoint			
Deltagelse i ungdomsskolens fritidstilbud Andelen af unge fra og med 7. klasse til det fyldte 18. år, der benytter ungdomsskolens fritidstilbud, stiger. Der tages udgangspunkt i målinger fra 2013. Baseline 2013: 43,4%	1 %			

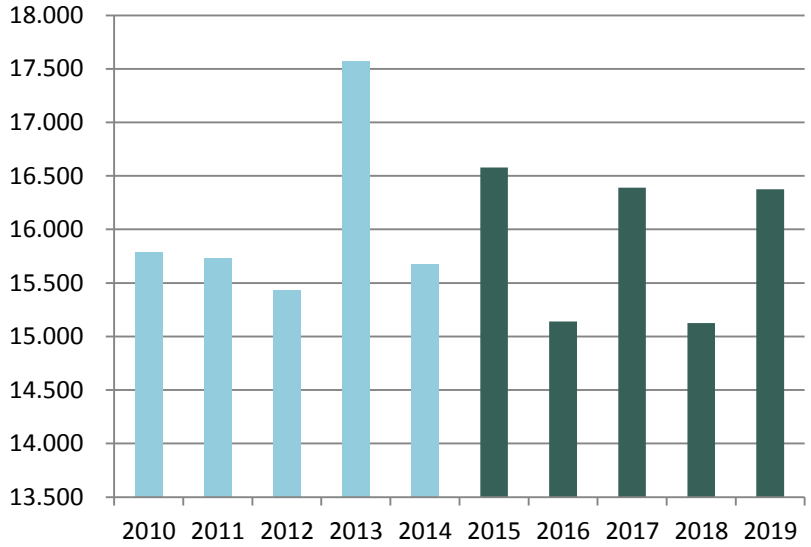
Budgetramme

Budgettet i 2016 er 15,1 mio. kr.

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2016 P/L)

Udvikling i udgifter fra 2010 til 2019 (1.000 kr., 2016 P/L)

Bemærkning: 2010-2014 er realiseret forbrug. 2015-2019 er det oprindelige budget

Udsvingene mellem årene skyldes hovedsagelig, at budgettet periodiseres efter hvordan udgifterne falder til Musicaltalentskolen.

Budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2016 P/L)

	Pris (nettoudgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016
		(pris pr. elev)			(Antal elever)				
Ungdomsskolevirksomhed	2.188	1.933	1.894	4.443	5.300	5.300	9.720	10.244	10.040
		(pris pr. elev)			(Antal elever)				
Ungdomsskolens klubber/fritidstilbud	6.255	6.089	6.047	784	750	750	4.904	4.567	4.535
Øvrige nettoudgifter							1.051	1.837	566
I alt	-	-	-	-	-	-	**15.675**	**16.648**	**15.141**

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2016 P/L)

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016
76 Ungdomsskolevirksomhed	1.051	1.837	566
I alt	**1.051**	**1.837**	**566**

Forklaring af budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde
Prisen vedrørende ungdomsskolevirksom-hed er beregnet på baggrund af antal hold-elever. Det vil sige, at hvis elever deltager på flere hold, tæller de med for de antal hold de deltager på.

På klubområdet medtælles kun antallet af elever.

Ungdomsskolen tilbyder fremover dels større valgfagspakker, der kan erstatte elevernes valgfag i folkeskolen, og dels større indsatser over for sårbare unge, og begge indsatser vil kunne give en højere nettoudgift pr. elev.

Væsentlige ændringer i budgettet

Reduktioner af rammen:
Der er i budgetrammen indarbejdet følgende større reduktioner:

- Nedlæggelse af Musicaltalentskolen

Familieområdet

Fokusområder

Familieområdet består af: Familieafdeling, Dagbehandling, Døgnområdet, PPR og Sundhedsplejen.

Tidlig indsats 0-6 år og forebyggelse
Konkret vil sundhedsplejen i 2016 fortsat udbygge sit tilbud til familier med 0-3 årige børn. Sundhedsplejen vil fortsat arbejde for en kvalificeret og koordineret indsats til gravide / sårbare gravide. Sundhedsplejen implementerer desuden Familieiværksætterne – også kendt som Leksand modellen for alle førstegangsfødende.

Herunder vil Dagbehandlingen i samarbejde med Sundhedsplejen implementere det evidens baserede forældreprogram - De Utrolige år Baby (0-1 år). Sundhedsplejen vil tilbyde Marte Meo til børn fra 1 – 3 år i dagplejen. Desuden vil der blive arbejdet med implementeringen af et Centralt småbørns team med fokus på arbejdet med børn fra 0 – 1 år i Den Tværfaglige Model.

Desuden vil Sundhedsplejen implementerer desuden Familieiværksætterne – også kendt som Leksand modellen for alle førstegangsfødende.

Kvalitet i sagsbehandlingen
Familieafdelingen vil i 2016 fortsat have fokus på projekt ”kvalitet i sagsbehandlingen”. Fokus vil være på at få implementeret det administrationsgrundlag, som vil blive udarbejdet i 2015, men også i høj grad at have fokus på den socialfaglige metode ICS, som er den grundlæggende metode i Familieafdelingens faglige arbejde. Der vil endvidere blive arbejdet på forsat at opdyrke netværk, og at anbringelser skal ske i plejefamilier fremfor institutioner.

Forskning og erfaringer med viden der virker
Der vil i 2016 blive sat fokus på i endnu højere grad at arbejde med forskningsbaserede programmer og viden og erfaringer om det der virker, herunder kan nævnes FIT (Feedback Informed Treatment), der har til formål at sikre at den behandling vi tilbyder, har den ønskede effekt. Også nye indsatser på niveau 3 og 4 i den tværfaglige model vil bygge på ”viden der virker”.

Ungeområdet
Ungeområdet vil også i 2016 være et strategisk indsatsområde, hvor der vil blive sat fokus på implementering af den ungestrategi, der udvikles i 2015. Strategien vil komme til at indeholde mål og vejen til at nå disse i forhold til:

- målsætningen om, at 95 % af en ungdomsårgang skal gennemføre mindst en ungdomsuddannelse
- de sociale 2020-mål
- anbefalinger fra Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker
- Økonomi- og Erhvervsudvalgets beslutning om reducering i antallet af unge kontanthjælpsmodtagere.

Trivsel og læring
Der vil i Børn & Unge i 2015 blive arbejdet med at udvikle en strategi for læring og med at oprette et læringscenter for inkluderende praksis. I 2016 sættes der i PPR særlig fokus på understøtte implementeringen af disse. PPR’s opgave bliver i den forbindelse blandt andet, gennem bred kompetenceudvikling af pædagogisk personale, at understøtte læring, sætte fokus på fællesskaber samt understøtte visionen om at skabe læring for alle børn gennem øget inkluderende praksis i skoler og dagtilbud.

Øget rådgivning, koordineret kompetenceudvikling og vidensdeling på tværs af faggrænser/fagområder, praksisnær indsats (bl.a. indenfor de pædagogiske miljøer), samt forebyggende behandlingsarbejde vil være særlige udviklingsområder.

Sprogindsats
I 2016 vil der være fokus på at styrke sprogindsatsen på tværs af dagtilbud, skole og familie- og rådgivning. Vi vil fokusere på sammenhæng i indsatser for at optimere børns sproglige udvikling i nært samarbejde med forældrene. Vi har fokus på en samskabende tilgang, hvor der er sammenhæng i såvel den generelle som den særlige sprogindsats. Desuden vil der være et særligt fokus på flersprogede børn med fokus på det gode sprogmiljø, trivsel i fællesskabet og overgang fra dagtilbud til skole.

Flygtninge
Det store antal flygtningebørn inkl. familiesammenførte børn i 2015 og de kommende år stiller skoler og dagtilbud overfor økonomiske udfordringer, når de skal varetage opgaven med at inkludere børnene i institutionerne. Dels er der tale om elever som lovgivningsmæssigt, i form af sprogundervisning, medfører væsentlige merudgifter i forhold til andre elever. Dels kommer børnene med traumatiserende oplevelser og kræver en særlig indsats i det daglige, ikke mindst for at kunne reducere nødvendigheden for at placere børnene i økonomisk tunge specialtilbud. Der vil altså være et særligt fokusområde omkring inklusion af flygtningebørn.

Sundhed
I Sundhedsaftalen mellem Region Midtjylland og kommunerne i regionen udpeges en række fokusområder, der skal arbejdes med i aftaleperioden 2015-2018. Tidlig og forebyggende indsats generelt er et gennemgående tema, konkret forventes et øget fokus på sårbare gravide og forebyggelse af overvægt blandt børn og unge. Derudover vil temaerne i Viborg Kommunes tværgående sundhedspolitik angive retningen for sundhedsindsatsen inden for politikområdet Familieområdet. Der vil ligeledes være fokus på styrkelse af samarbejde mellem kommune, almen praksis og børne- og ungdomspsykiatri med fokus på koordinering af indsatsen.

Velfærdsteknologi med fokus på mestring og sundhedsfremme.
Vores indsatser har som overordnet formål at gøre vores borgere så selvhjulpne som muligt. Mes-tring og sundhedsfremme er væsentlige og effektfulde værktøjer til at lykkes hermed. I forbindelse hermed afprøves en række velfærdsteknologiske løsninger, som blandt andet videotolkning og virtuel støttekontaktspersonordning.

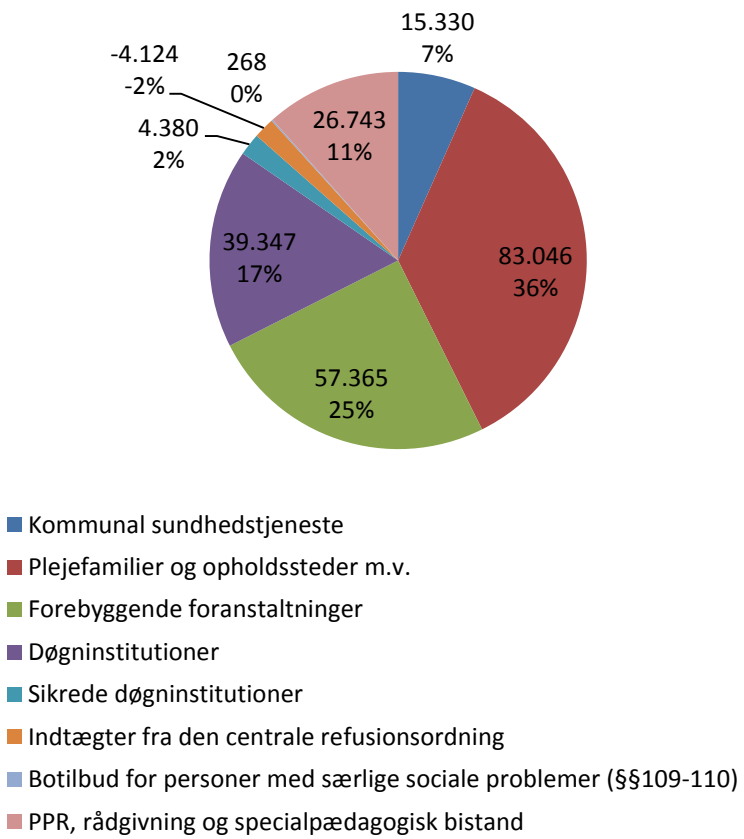
Effektmål

	2016	2017	2018	2019
TOPI – Tidlig opsporing og indsats Andelen af børn, der mellem hver af de tre årlige målinger flytter sig mod en grøn markering i trivselsundersøgelsen stiger. Der tages udgangspunkt i målingerne fra 2015.	2 %	5 %	5 %	
Familieiværksætterne I 2014 har Familieiværksætterne, som er et kursusforløb tilbudt til førstegangsforældre, været afprøvet som pilotprojekt. Familie-iværksætterne tilbydes efter pilotprojektet til alle nye kommende familier i Viborg Kommune. Der afventes på resultaterne af et forskningsprojekt fra Aarhus Kommune, hvorfor der indtil disse forelægger måles på gennemførsel af det samlede kursusforløb.	85%	87%	89%	91%
Øget brug af forebyggende tiltag frem for anbringelser Udgiftsfordelingen mellem forebyggende tiltag og anbringelser ændres. Baseline for 2011 var 71,4% på anbringeler og 28,4% på forebyggelse. Der tages udgangspunkt i fordelingen fra 2011.	60 % på anbringelser 40 % på forebyggelse			

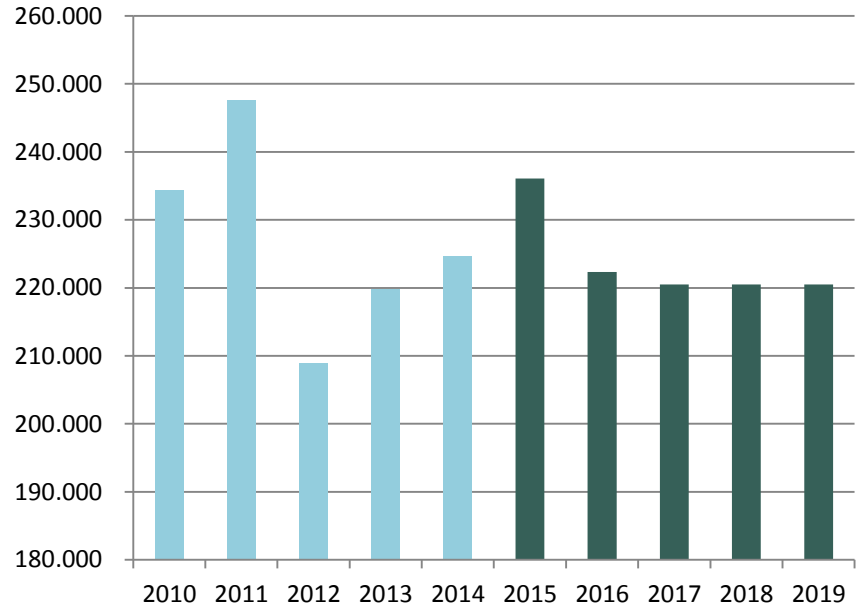
Budgetramme

Budgettet i 2016 er 222,4 mio. kr.

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2016 P/L)

Udvikling i udgifter fra 2010 til 2019 (1.000 kr., 2016 P/L)

Bemærkning: 2010-2014 er realiseret forbrug. 2015-2019 er det oprindelige budget

Fra 2013 er PPR flyttet fra skoleområdet til familieområdet med i alt 22,6 mio. kr. Endvidere er rammen reduceret som følge af budgetforliget i forbindelse med vedtagelse af budget 2012, hvor rammen blev reduceret med 5,0 mio. kr. i 2013 og med 10,0 mio. kr. i 2014 og fremover. Faldet i budgetrammen fra 2015 til 2016 skyldes, at der i budgetrammen for 2015 indgår 8,0 mio. kr. i overført mindreforbrug fra 2013.

Nøgletal

(Beløb i hele kr., løbende priser)	Viborg Komme			Midtjyske kommuner 2014						Hele landet 2014
	2012	2013	2014	Herning	Holstebro	Horsens	Randers	Silkeborg	Skive	
Serviceniveau										
Nettodriftsudgifter til udsatte børn og unge pr.0-17 årig	7.949	8.612	7.874	8.980	9.450	9.179	8.463	7.966	8.960	10.550
Andel af nettodriftsudgifter til forebyggelse (i procent)	24	31	32	32	30	27	28	27	28	29
Nettodriftsudgifter til anbringelser pr. anbragte 0-22 årig (tal fra 2013.)	-	675.700	-	702.065	512.793	580.605	629.018	639.113	571.486	687.780
Udgifter anbringelser samlet pr. 0-22 årig	4.840	4.433	4.410	5.284	5.758	5.916	5.182	4.542	5.134	6.153
Ressourcer										
Andel anbragte i plejefamilier (i procent, tal fra 2013)	-	57	-	60	68	53	69	58	64	57
Anbragte børn og unge pr. 31.dec.pr. 1.000 0-22 årige (tal fra 2013)	-	180	-	179	179	249	229	173	114	140

Budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2016 P/L)

	Pris (nettoudgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016
(driftsudgifter pr. barn)		(pris pr. barn)			(antal helårsbørn)				
Plejefamilier	218.003	344.895	343.344	278	183	183	60.605	63.085	62.801
Opholdssteder for børn og unge	320.783	493.557	487.266	52	37	37	16.681	18.391	18.157
Aflastningsordninger	106.017	107.136	106.530	216	172	172	22.900	18.419	18.315
Fast kontaktperson for barnet eller den unge	75.522	66.881	66.558	163	171	171	12.310	11.424	11.369
Økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren	13.438	11.334	14.891	245	206	156	3.292	2.329	2.317
Døgninstitutioner for børn og unge	790.840	738.543	927.995	52	54	42	41.124	39.586	39.347
Sikrede døgninstitutioner m.v.	619.583	393.788	393.500	2	2	2	1.239	788	787
		(pris pr. sag)			(antal indskrevne sager)				
Dagbehandling	46.647	50.252	49.914	397	397	397	18.519	19.950	19.816
		(pris pr. barn)			(antal børn)				
Kommunal Sundhedstjeneste	15.842	15.526	15.330	958	1.000	1.000	15.177	15.526	15.330
Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	8.660	6.963	6.888	2.900	3.672	3.672	25.114	25.567	25.291
Øvrige nettoudgifter							7.721	21.878	8.825
I alt	-	-	-	-	-	-	**224.681**	**236.943**	**222.355**

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger(1.000 kr., 2016 P/L)

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016
Refusion særligt dyre enkeltsager	-4.047	-4.121	-4.124
Specialpædagogisk bistand til børn i førskolealderen	0	0	0
Plejefamilier og opholdssteder mv. for børn og unge	1.848	2.097	2.088
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	4.513	18.270	5.548
Objektiv finansiering m.v.	2.998	3.599	3.593
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	1.779	1.460	1.452
Botilbud for personer med særlige sociale problemer	139	270	268
Kontaktperson- og ledsagerordninger	200	0	0
Alkoholbehandling og behandlingshjem	291	303	0
I alt	**7.721**	**21.878**	**8.825**

Forklaring af budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde

Målet om øget brug af forebyggende tiltag frem for anbringelser betyder, at der forventes flere børn og unge i aflastningsordninger. Hvor der i 2014 var 46 børn og unge anbragt på opholdssteder, er dette tal nu 37 i forventet 2016.
Årsagen til den forøgede pris pr. barn i plejefamilie fra 2013 til 2015 er primært som følge af, at der er færre flygtninge, hvor der er statsrefusion. Dermed forøges nettoudgiften.
Udsvingene i pris pr. barn vedrørende sikrede institutioner skyldes, at der er store forskelle i belægningsprocenten.

PPR:
PPR er et udtryk for det totale antal oprettede sager. Det giver således ikke et reelt billede af ressourceforbruget på de forskellige faggrupper i PPR.
PPRs funktion er at virke for inklusion, således at flest mulige børn bibeholdes i normal-regi. Som konsekvens heraf har PPRs praksis gennem de seneste år ændret karakter, således at den er blevet betydeligt mere konsultativ med henblik på at udvikle lærere og pædagogers kompetencer i forhold til at kunne imødekomme barnets behov i normal-regi. I tråd med denne udvikling kunne det være relevant, hvis det kunne være muligt at kvantificere PPRs konsultative arbejde, således at denne praksis synliggøres i forhold til mere traditionel udredning og rapportskrivning.

Sundhedsplejen:
Vedrørende sundhedsplejerskerne er en stor del af deres arbejde en indsats efter faglig vurdering / familiernes særlige behov. De er konsulenter til dagtilbud og skole - primært en indsats på institutionsniveau.

Dagbehandling:
I den enkelte registrering af mængder ligger der forskellige ydelser, eksempelvis kan en registrering indeholde et § 11.3 tilbud, et rådgivningstilbud på 7-10 samtaler, eller et § 52.3.3. familiebehandlingsforløb med samtaler til familien, individuelle samtaler til enkelte familiemedlemmer over en længere periode, op til 1½ til 2 år.

Væsentlige ændringer i budgettet
Der er i budgetrammen indarbejdet følgende større ændringer/justeringer:

- Reduktion af budgetrammen på 2,0 mio. kr.
- Styrkelse af familieiværksættere samt TUBA

Overførselsområdet

Fokusområder

Overførselsområdet omhandler Servicelovens §§ 41 og 42 (merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med børn og unges funktionsnedsættelse). Området er organisatorisk tilknyttet Familie og Rådgivning.

For uddybende beskrivelse af særlig fokus og indsatsområder, henvises derfor til politikområde: Familieområdet.

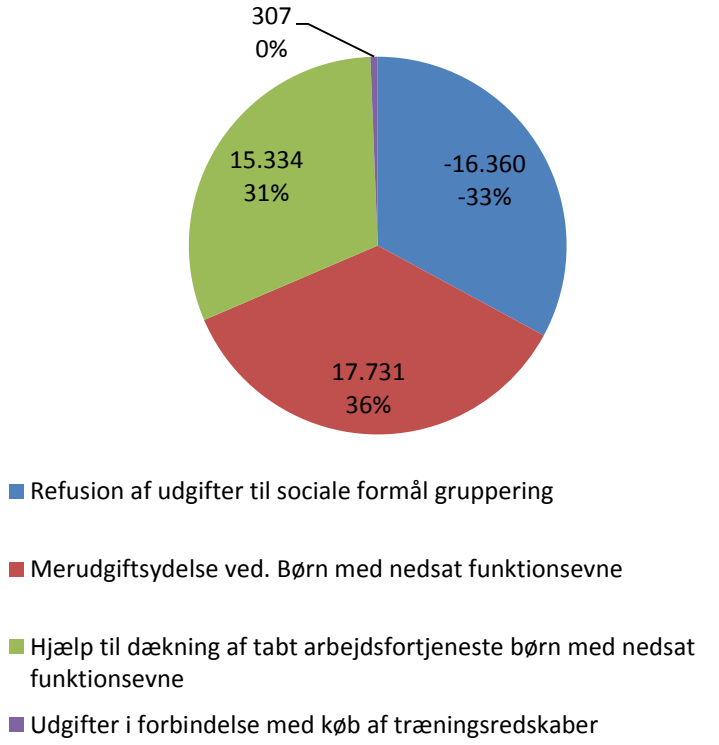
Effektmål

Se effektmålene for Familie & Rådgivning.

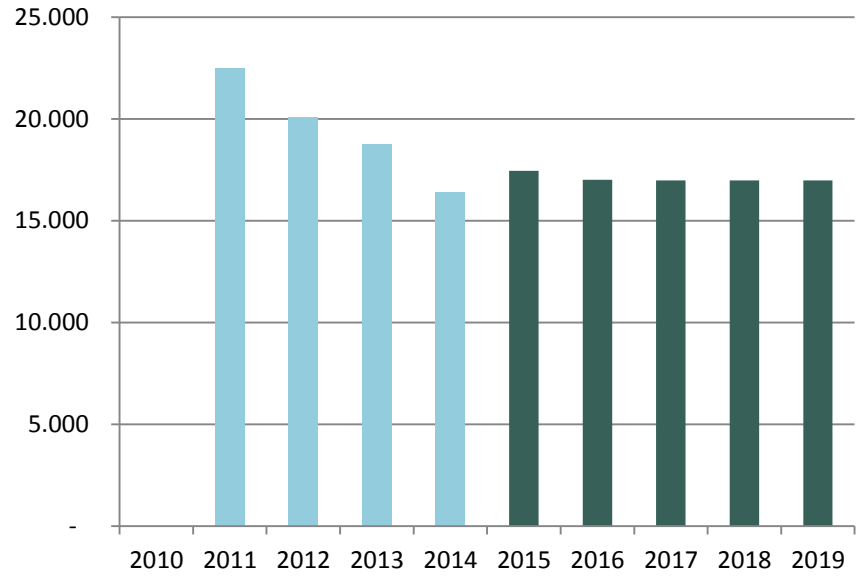
Budgetramme

Budgettet i 2016 er 17,0 mio. kr.

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2016 P/L)

Udvikling i udgifter fra 2009 til 2019 (1.000 kr., 2016 P/L)

Bemærkning: 2010-2014 er realiseret forbrug. 2015-2019 er det oprindelige budget

Området er flyttet til Børne- og Ungdomsudvalget i 2011. Der har på området været gradvis faldende udgiftsniveau.

Budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2016 P/L)

	Pris (nettoudgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016
		(pris pr. barn)			(antal børn)				
Overførselsområdet	20.783	23.789	27.766	789	733	613	16.391	17.435	17.012
Øvrige nettoudgifter							0	0	0
I alt	-	-	-	-	-	-	**16.391**	**17.435**	**17.012**

Forklaring af budgetforudsætning

Udvikling i pris og mængde
Budgetrammen er blevet løn- og prisfrem-skrevet. Herudover ingen ændringer**.**

Tandplejen

Fokusområder

Sundhedstandklinikken i Sundhedscentret.
November 2015 forventes den nye Sundhedstandklinik at være parat til indflytning.
I 2016 vil det derfor være et vigtigt fokusområde, at udnytte klinikkens mange muligheder, så tandplejen kan udføre sit arbejde på en mere effektiv måde. Ny teknologi og nye samarbejdsformer skal trænes og indarbejdes, så der opnås en sundhedsmæssig gevinst til gavn for den enkelte borger.

Forebyggelse af huller i tænderne hos de 20 procent af børn og unge, der er mest udsat for at få karies
Det er i dag muligt at identificere de børn og unge, der har størst risiko for at udvikle huller i tænderne. Det har imidlertid vist sig vanskeligt at forebygge huller i tænderne hos denne gruppe ved traditionelle metoder som tandbørsteinstruktion, fluorbehandling, lakeringer m.m. I 2016 – 2019 vil der blive afprøvet nye pædagogiske metoder og nye kliniske løsninger, der er målrettet denne gruppe.

Nedbringelse af antallet af udeblivelser.
Der vil i 2016 være fokus på nedbringelse af udeblivelser, ved at gøre det muligt for forældre, at booke tid til undersøgelser efter de har fået en sms besked om, at det er tid til eftersyn. Der sendes desuden en SMS-påmindelse ved alle aftaler og alle nye oplysninger i journalen.

Et nyt modul til det elektroniske bookingsystem giver mulighed for automatisk indkaldelse og sms påmindelse. Systemet blev testet i 2015 og udrulles fuldt ud fra 1. jan 2016 efter en forudgående testperiode.

Forældreinddragelse
Ved anvendelse af en særlig modul til tandplejens journalsystem TK2, kan forældre gives mulighed for at se deres barns journal via et link fra hjemmesiden. Samtidig vil meddelelser til hjemmet ikke længere blive sendt via papirmeddelelser - "Tandundersøgelsesbogen" - men resultater af undersøgelser og instruktioner til, hvordan forældre kan hjælpe deres børn med mundhygiejne m.m., vil blive sendt elektronisk med link til de relevante instruksfilm. Det overvejes også at udvikle en app, der altid vil vise vej til nærmeste tandklinik og give instruktion i førstehjælp ved tandskader og tandpine.

Udvikling af teknikker til tidlig korrektion af tandstillingsanomalier.
Som et af de første steder i landet er teknikken med tidlig identifikation, opsporing og behandling af tilsyneladende ubetydelige tandstillingsfejl blevet implementeret i Viborg Kommune. I 2015 vil metoden blive videreudviklet med kompetenceudvikling, der også omfatter samarbejdsklinikkerne. Der vil blive lagt vægt på træning i at få det maksimale udbytte af de forskellige teknikker, så antallet af store behandlinger og behandlingstiden for børnene kan bringes så langt ned som muligt

Forstærket indsats mod syreskader på blivende tænder (Erosioner)
Fra 2014 blev alle syreskader på blivende tænder registreret i et centralt register (SCOR), således, at vi nu, har et ret nøjagtigt billede af udbredelse i forhold til alder, køn og geografisk område. Skaderne starter i 10 års alderen og er mest udtalt hos drenge. I 2016 vil vi derfor sammen med relevante samarbejdspartnere starte et forebyggende arbejde med henblik på, at nedbringe antallet af syreskader. Materialer udarbejdes og udbredes via sociale medier og forældrenes direkte adgang til deres børns journaler. Materialerne tilrettes efter de målgrupper, vi har udpege efter den seneste registrering.

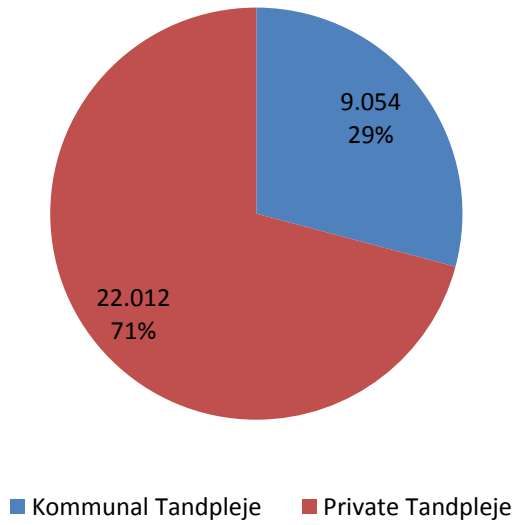
Effektmål

	2016	2017	2018	2019
Forbedret tandsundhed Målet er færre børn med mange huller. Antallet af 18 årige i Zone 1 og 2, svarende til ingen eller ubetydelig karies stiger til:	62% af de 18 årige	65% af de 18 årige	67% af de 18 årige	
Nedbringelse af antallet af udeblivelser Antallet af udeblivelser falder. Udgangspunktet bliver en måling i 2014.	40%	50%	60%	

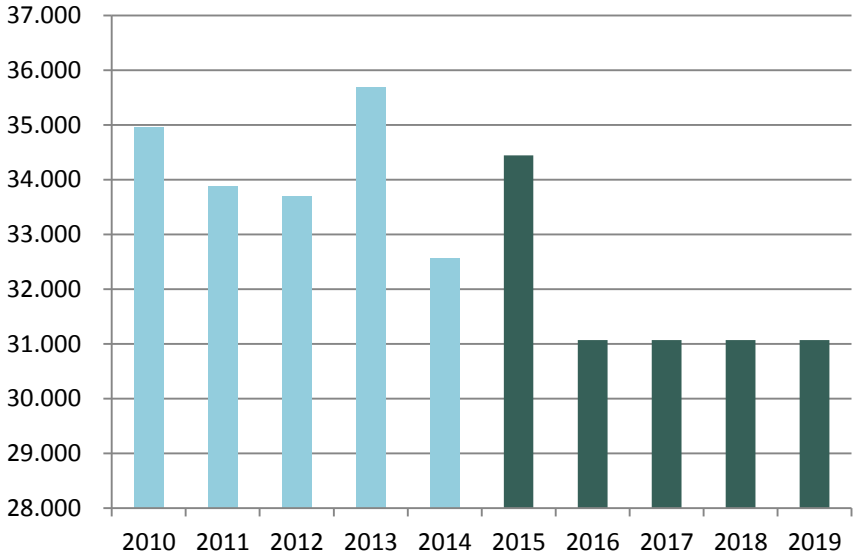
Budgetramme

Budgettet i 2016 er 31,1 mio. kr.

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2016 P/L)

Udvikling i udgifter fra 2009 til 2018 (1.000 kr., 2016 P/L)

Bemærkning: 2010-2014 er realiseret forbrug. 2015-2019 er det oprindelige budget

I 2013 er der blevet foretaget nogle store investeringer i bl.a. nye stole. Rammen for 2015 er reduceret med 0,8 mio. kr. og fra 2016 og fremover med 3,5 mio. kr. som følge af centralisering af tandplejen.

Budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2016 P/L)

	Pris (nettoudgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016
		(pris pr. barn)			(antal børn)				
Egne klinikker	1.025	1.053	1.066	11.930	11.271	11.380	12.223	11.864	12.130
Samarbejdsklinikker	1.034	1.222	790	10.145	10.145	10.000	10.487	12.401	7.901
Tandregulering på Tandreguleringsklinikken	26.811	33.089	33.121	252	280	280	6.756	9.265	9.274
Øvrige nettoudgifter							3.088	897	1.761
I alt	-	-	-	-	-	-	**32.554**	**34.427**	**31.066**

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2016 P/L)

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kommunal tandpleje	3.088	897	1.761
I alt	**3.088**	**897**	**1.761**

Forklaring af budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde
De foreliggende tal er præget af en vis unøjagtighed, fordi der i regnskab og budget ikke er skarpe skel mellem bl.a. administrative udgifter til de forskellige tandplejeformer (kommunal/privat).
Opgørelsen af mængde på tandregulerings-klinikken er vanskelig at angive, fordi en tandreguleringsbehandling strækker sig over flere år. De angivne tal er tilnærmede gennemsnitstal.
Tallene kan derfor ikke tages som et eksakt mål for den gennemsnitlige udgift pr. tandreguleringsbehandling, ligesom forskellen mellem udgift pr. barn/ung på kommunale klinikker og i privat praksis ikke er nøjagtig.

Væsentlige ændringer i budgettet
Der er ikke foretaget væsentlige ændringer i budgettet